

הלכות שבת סימן שפו

ד צמיתו בריש הסימן ח ממשנה ביריות י"ג והבא בערבתי כ"ט ובקמרא שם ט שם בגמרא כ"ח י שם בגמרא כ"ו וכן טבחו הטור ושאר פוסקים (*) (פרש"י המרים גרעו שלא בשלו על צוקים) כ השופות והנחת אשר"י ל רמב"ם בקמ"א מ מועיל בגמרא כ"ט

(טור סימן שסו): ד' ומשתתפין בקל מיני-מאכל¹⁶, "וואפלו ארבעה וחמשה מיני-מאכל מצטרפין" (יז) למזון שתי סעודות: ה' ט' בקל מיני-מאכל משתתפין, חוץ מגדגוניות (יח) שהקשו לזרע, (יט) ותבלין (כ) ופולין יבשים, (כא) ולא בעלי בצלים (כב) שלא גדלו ארץ זרת, (כג) ולא בכמהין ופטרייות, (כד) ולא ב"בכפניות, (כה) ולא בעדשים, ולא בחטים ושעורים, ולא (ב) פניקס (כו) שהוא בשיל ולא בשיל, (כז) ולא במים לבדם ולא במלח לבדו, (כח) אכל אם ערבם יחד משתתפין בהם. י"ג וש' אומרים דדוקא (כט) בששתן לתוכן שמן. * ל"ג וש' אומרים (ל) שמעריבין בתבלין: ו' ס' כל דבר שרגילים ללפת בו את הפת, (לא) שעורו

באר היטב

אפלו שאחר הערב ח"ו המיר אחד משכנת ישראל, מועיל הערוב שבעשה קדם ההקרה, לפי ששכרו מן הגורב, נקנס בשכירות זו גם בתים יחידים מישראל, שהיו היחידים שפולין למרבין וכללות המרבים

משנה ברורה

מקמימות השכירות פנים, עין שם: (ב) פניקס. ונראה לי דלפחות ידון מערבין בהן חוץ, ולא גרע מבשר מ"י מגזאברהם:

באר הלכה

ביבש שאין מתערב קלל; הגע עצמך: אם הם בחד מנא ונגע טבאליים בהאי אכלא לא פסיל אידך, אלאמא דחד קלי לא משנה להו חבורא¹⁴, עד כאן תכן דבריו: * ויש אומרים שמעריבין בתבלין. עין במפרשים שמתמה על דעה זו דהוא דעת הרמב"ם, שהוא נגד סוגית הגמרא דקמרא: אילימא משום דקטני בהך פולין ותבלין לא בני אכילה ניהו, אהו הקא מי לא חתני חטין ושעורין ולא בני אכילה ניהו: הרי דהש"ס בדמה תבלין לחטין ושעורין חוץ שאין מערבין בהן לכלי צלמא. אכן בקמ"א ברמב"ם לא נזכר כלל דין חטין ושעורין ומה שכתב בהלכות ערובין פרק א הלכה י' בגוף פת ומיני דגון, אפשר דכתתו אפלו חוץ מודא סתם מבשלין, וכן כתב בספר בית-מאיר. והנראה, דלהרמב"ם יהיה מותר לערב גם בחטין ושעורין חוץ, דגבי שהורימימבואות סבירא לה דהקלו בו, וכמו דהקלו בו שאינו צריך דוקא בפת, וסעודה מתוספתא פרק ו, דאימא התם בראש הפרק: שתוף מבוץ פיצה, מביא אדם חבית של יין ושל שמן ושל תבואה ושל גרוגרות ואומר 'הרי זו לכל בני מבוי,

יבשים. שאין נאכלין (כא) כמות שהן חוץ אלא לאחר בשולן, ובצנין שיהא ראוי לאכלו עכשו: (כא) ולא בעלי בצלים וכו'. שקשים הם לאכילה, (כב) אכל בבצלים גופא מערבין בהן אם יש בהן כדי ללפת מזון שתי סעודות: (כב) שלא גדלו וכו'. שבעוד שהן כל-כף קטנים מדיק לאדם ארס שבהן, אכל אם כבר גדלו העלין שעור וזרת¹⁸, הרי הם כבצלין עצמן ומערבין בהם (כג) כשיש בהם שעור ללפת בהם מזון שתי סעודות: (כג) ולא בכמהין ופטרייות. אפלו (כד) מבשלים, והשעם, (כד) שאין אדם רגיל לסמך עליהן לא מחמת סעודה ולא מחמת לפתן, ואין באין אלא באקראי. ובבאור הגר"א חולק על זה ודעתו דמעריבין בכמהין ופטרייות מבשלין¹⁹: (כד) ולא בכפניות. הם תמרים רעים שלא בשלו כל-צרכן²⁰: (כה) ולא בעדשים ולא בחטים וכו'. הנינו כשהם חיים, דלאו בני אכילה ניהו, והוא הדין אחר ודחן וקטניות יבשין, שאין ראויין לאכל כמות שהן חיים, דאין מערבין בהן (אחרונים). כתב הרשב"א, דבקליות מערבין בהן: (כו) שהוא בשיל ולא בשיל. שקשין הן לאכילה, אכל (ט) בשיל לגמרי או חי לגמרי מערבין בהן, ודוקא ירקות (ס) שדרבן לאכל חוץ. וכתב מהגון-אברהם, דלפת דינן הוא בכלל הנה: (כז) ולא במים לבדם וכו'. דלאו מיד דמזון הוא: (כח) אכל וכו'. שראוי ללפת בו הפת ב"בין, וממילא שעורן, שיהיה בהן כדי ללפת בו פת מזון שתי סעודות, ובקליות לתוכן שמן. (כט) שבשמן לבדו ליכא שעור הראוי לערוב אלא בתערובות פתים ומלח, ואפלו הכי אגב השמן חשיב הכל אכל להשלים לשעור. ולידניא נקטינן (כט) פדעה ראשונה: (ל) שמעריבין בתבלין²¹. מפני שראוי לתבל בו את האכל, חשיב הוא לערב בו, ושעורו (ב) פחצי רביעית. ואפשר דבשעת הדחק יש לסמך איש-אומרים הנה, ומקל מקום יש לזהר מלערב בפלפלין, פן כתב החי"א ארס, אכן בתשובת חתם-סופר חלק אר"ח חיים סימן צג דעתו שם דפלפלין הוא בכלל שאר תבלין, ושעור חצי רביעית הוא שני לויט²² וישלשה רבעי לויט, עין שם: ו' (לא) שעורו ללפת בו וכו'. וסגי

שער הציון

(ז) נשי ושאר פוסקים: (יז) הרמב"ם והרשב"א והריטב"א, וכן הסכים באור זרע לדעת הרמב"ם: (יט) נשי: (כ) גמרא: (כא) רשב"א וריטב"א: (כב) גמרא: (כג) רמב"ם: (כד) דבתיין אפלו בחטי ושערי נמי לא, וכן הוא בבאור הגר"א: (כה) רשב"א וריטב"א בחידושיהם. ועין בפרש"י המשנה להרמב"ם: (כו) פן תבחו הפוסקים. ועין בפריימגריס שמצדו דכשהוא חי בעינין שיהא בו שעור שתי סעודות, וכשהוא מבשל, כדי שיהא בו ללפת שעור שתי סעודות: ולא אכין, הלא ברמב"ם ושלחן ערוך מבאר לקמ"א דשעור ליתק הוא בין לחי בין למבשל: (כז) ריטב"א, וכן מוכח גם-כן בפירוש רבנו חננאל: (כח) תוספות וריטב"א. ושעור שמן לערוב, משמע מסוגיא דף כט דשעורו כדי רביעית, אכן התוספות בענין דידן פתחו להתנא מזון שתי סעודות²¹ (וכונתם מסתמא כדי לאכל בהם מזון שתי סעודות, דכפי עצמן אין ראויין לאכילה. כדאימא גריש פרק פיצה מבידן, ובדוקינהם מבאר בירושלמי ובקלפתא פרק ו, ולא נתבאר אי שעורא דרביעית שעורא אחרינא ניהו או תרד הוא, עין שם בפירוט חסדי-דוד ובמרי דמתניתא מה שכתבו בזה; ובקריש"א פתח בזה, דמורי שלא היה בשמן רביעית וגם אין בו כדי ללפת מזון שתי סעודות, עד כאן, הרי דהרכיב שני שעורים ביחד, ועריך עיניו בנתנו: (כט) שהוא דעת ה"ר"ף והרמב"ם והסמ"ג והאור זרע והרשב"א בעבודת-הקדש והרא"ש ורבנו יצחק וחסור והאשכול, שכלם לא וזכירו אלא מים ומלח, ודעה שניה היא רק דעת בעלי התוספות והריטב"א וענין במראה-הפנים שדחה ראיית הריטב"א מהירושלמי, וכן הסכים באליה רבה. ודע עוד, דבגאון-יעקב רצה לצודר, דאם הניח מים ומלח אפלו כל אחד בפני עצמו לשם ערוב גס"פן מהני הואיל דכול לערבן ביחד, אכל לא משמע פן בירושלמי, דאימא שם צשאון מירמלח' וכו', וכן משמע ברמב"ם וסמ"ג ובעבודת-הקדש להרשב"א ודוקא קשערבן ביחד: (ל) רמב"ם ונשי:

תרגום: 1 שם מדה משקל. היתה נהוגה בארצות אשכנז.

הלכות שבת סימן שפו

ביאורים ומוספים

[שו"ע ס"ו]

שעורו כְּדִי לְאָכַל מִמֶּנּוּ (24) שְׁתֵּי סְעוּדוֹת⁽²⁵⁾.

הכיפורים, אף שהפת אינה ראויה לאכילה ביום זה, ופירש רש"י שם (ר"ה שמערכין) משום שראויה היא לקטן שאינו בר עונשין, והובאו דבריו בביה"ל לקמן (סי' תרא ס"ב ד"ה כל). [וראה לעיל סי' שסו ס"ק ד שהבאנו עוד דעות בזה].

[משנ"ב ס"ק מו]

הוא הדין לְעֵנִין עֲרוּבֵי־תַחוּמִין⁽³⁰⁾.

(30) ומ"מ יש חילוק בשיעורם, שבשיתופי מבואות שיעור מוזן ב סעודות הוא לכל המשתתפים יחד, ואילו בעירווי תחומין שיעור שתי סעודות הוא לכל יחיד ויחיד.

[משנ"ב ס"ק מז]

וְלֵעֲנִין מִי שְׁנוֹהֵג שְׁלֵא לְאָכַל תְּחִשׁוּ⁽³¹⁾.

(31) ולערב בחוץ לארץ בשכר של תבואה חדשה, כתב בשו"ת זכרון יצחק (סי' לג) להתיר מכח ספק ספיקא, שהרי משקין של תבואה חדשה אין איסורם אלא מדרבנן, ולדעת הרשב"א והר"ן מותר להאכיל לקטנים איסור דרבנן בידים, ואם כן ראוי הוא לקטנים. ואף שלא להלכה פסק השו"ע לעיל (סי' שמג ס"א) שאסור להאכיל בידים לקטנים איסור דרבנן, מ"מ כאן יש עוד ספק, שמה הלכה כדעת הפוסקים שאיסור חדש אינו נוהג בחוץ לארץ. [ראה במג"א סי' תפט ס"ק יז שהביא את דעות הפוסקים בזה].

[משנ"ב שם]

אם הוא נוהג רק מצד חמרא, מְתָר לְעֵרֵב וְלֵהִשְׁתַּתֵּף בּוֹ⁽³²⁾.

(32) ולשתף במצות מכונה בפסח במקום שמקצת מן הדיירים מקפידים [מעיקר הדין, ולא רק מצד חומרא] שלא לאכול מצות אלו, ראה מה שכתבנו בשו"ע לעיל סי' שסח ס"ה לענין עירובי חצרות במצות מכונה, והוא הדין לענין שיתופי מבואות.

[שעה"צ ס"ק מ]

ומה שכתב שם רמ"א בסעיף ב' י"ש אומרים שאין נכ"י⁽³³⁾, עי' בקמ"א אבנהם שם שבוע"ב פסח הפנהג להקל בזה⁽³⁴⁾, וגם על עקר הג"ה זו נשאר שם הג"א בקריף עיניו⁽³⁵⁾.

(33) שאין מאכילין חלה בזמן הזה לשום כהן.

(34) משום שמה שאין מאכילין חלה בזמן הזה, הוא כיון שאין מחזיקין אותו ככהן ודאי, שמה נתחללה אחת מאמותיו, אך בערב פסח שמפרישים כמות מרובה של חלה, מאכילים אותו כדי להחזיקו בכהן.

(35) שכיון שתרומה [והוא הדין חלה] בזמן הזה היא מדרבנן, יש לסמוך על חזקתו שהוא כהן כשר אף בשאר ימות השנה [כמבואר בגמרא כתובות כז, ב].

(24) ושיעור מוזן שתי סעודות בפת, הביא השו"ע לעיל (סי' שסח ג') שהוא כשש ביצים [כתב במשנ"ב שם (ס"ק יא) שהכוונה עם קליפתן], ושיש אומרים שהוא כשמונה ביצים. והכריע במשנ"ב שם (ס"ק יב) שלכתחילה נכון לנהוג כשיעור של שמונה ביצים, ובדיעבד די בכשש ביצים. וראה מה שכתבנו שם כמה הוא שיעור ביצה לדעות האחרונים.

(25) ובטעם הדבר שהצריכו שיעור מוזן שתי סעודות, כתב הלבוש (ס"ז) שהוא כדי להראות שקובע שם את דירתו או את שביתתו, ושיתופו עמהם הוא לכל השבת. ואף שבשבת אוכלים ג' סעודות, מ"מ העיקר הוא זמן סעודות הלילה והיום, אבל הסעודה השלישית אינה קבועה כל כך, שהרי אפשר לצאת ידי חובה באכילת מיני תרומא. וראה מה שכתבנו במשנ"ב לעיל סי' שסח ס"ק י.

[משנ"ב ס"ק לה]

חֶמֶץ הָיָה לְפָתוֹן⁽²⁶⁾.

(26) ומאימתי נחשב לחומץ, כתב התוספת שבת (ס"ק טז) שהוא משעה שמבעבע על הארץ [על פי מה שפסק השו"ע (י"ד סי' כג ס"ז) לענין יין נסך], אבל אם אינו מבעבע הריהו ספק יין. מאידך, המחצה"ש (ס"ק ז) כתב שאפילו אם החומץ אינו חזק כל כך, כיון שאין דרך לשתותו בפני עצמו אלא רק לטבל בו את הירק, שיעורו הוא בכדי לטבל בו ירק בשתי סעודות. והוסיף, שגם ביון, אם היתה הדרך לטבל בו את הירק, היה שיעורו בכדי לטבל בו ירק, ורק כיון שאין דרך לטבל בו נתנו בו שיעור אחר, ולכן חומץ שמטבלים בו שיעורו לפי טבל.

[משנ"ב ס"ק לו]

שְׁעוֹר שְׁתִּית שְׁתֵּי סְעוּדוֹת, דְּהוּא שְׁתֵּי רְבִיעִית⁽²⁷⁾.

(27) ובשיעור רביעית, נאמרו כמה שיטות, ראה מה שכתבנו בזה לקמן סי' תפו ס"ק א.

[משנ"ב ס"ק מ]

בְּלִיטָא יִרְקָא⁽²⁸⁾.

(28) ושיעורו, לדעת רש"י (עירובין כט, א ד"ה עוכלא) הוא לוג דהיינו ד' רביעיות, ולדעת הרמב"ם (פ"א מהל' עירובין הי"ב) הוא שתי רביעיות. וכתב הכף החיים (ס"ק נב) שלכתחילה יש להחמיר כדעת רש"י.

[שו"ע ס"ח]

מִשְׁתַּתְּפִין אֶפְלוּ בְּאֶכָל שְׁאִינוּ רְאוּי לּוֹ, אִם רְאוּי לְשׁוּם אֲדָם⁽²⁹⁾.

(29) כן מבואר בברייתא (עירובין ל, ב) שמעריבים לגדול ביום

הַלְבוֹת שֶׁפֶת סִימָן שְׁמוֹ

בְּאֵר הַגּוֹלָה רנ

לִלְפֶת בּוֹ פֶת הַנְּאָכָל לְשֵׁמִי סְעוּדוֹת, וְכֵל שְׂאִין מְלַפְתִּין בּוֹ הַפֶּת, שְׁעוּרוֹ קְדִי לְאָכַל מִמֶּנּוּ (25). שְׁמֵי סְעוּדוֹת (26). *וְבִשְׂרֵי חֵי (לֵב) לֹא הָיוּ לְפֶתָן, (לֵב) וְצָרִיף קְדִי שְׂיֵאכַל מִמֶּנּוּ שְׁמֵי סְעוּדוֹת, אָבָל (צ) (לֵד) צָלִי הָיוּ לְפֶתָן, וְשְׁעוּרוֹ לְלִפְתָּ בּוֹ שְׁמֵי סְעוּדוֹת. (לֵה) חֲמִין הָיוּ לְפֶתָן, (לו) וְכֵן זֵין (ג) מְבַשֵּׁל, אָבָל זֵין חֵי (לו) לֹא הָיוּ לְפֶתָן, וְשְׁעוּרוֹ שְׁמֵי רְבִיעִיּוֹת, וְכֵן שְׁעוּר שְׂאָר מְשָׁקִים: ז' יִמְשַׁתְּפִין בְּשֵׁנֵי בִרְצִים, (לח) אֶפְלוֹ חֵיים, (לט) בְּשֵׁנֵי רְמוּנִים, בְּחֻמְשָׁה אֶפְרָסְקִים, (מ) בְּלִיטְרָא יֶרֶק (מא) בֵּין חֵי בֵּין מְבַשֵּׁל, (מב) בְּפוֹלִין לְחֵים (מג) כְּמֵלֵא הֵיךְ, (מד) בְּתַפּוּחֵי יַעַר (מה) *מֵלֵא הַקֵּב: ח (מו) *מְשַׁתְּפִין אֶפְלוֹ בְּאָכַל שְׂאִינוֹ רְאוּי לוֹ, אִם רְאוּי לְשׁוֹם אֲדָם²⁷, כְּגוֹן לְזוּיֵר בֵּיזֵין (מז) וְלִישְׁרָאֵל (ד) בְּתַרְוּמָה. (מח) וְכֵן פ' (הנודר) מְאָכַל זֶה אוֹ נִשְׁבַּע שְׁלֹא יֵאכְלֵנוּ, מְשַׁתְּפָה בּוֹ. וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהֵינּוּ דְרָקָא כְּשֶׁנֶּדֶר אוֹ נִשְׁבַּע שְׁלֹא יֵאכְלֵנוּ, *אָבָל אִם נֶדֶר אוֹ נִשְׁבַּע

בְּאֵר הַיֵּטֵב

סְעוּדוֹת, וְכֵן כָּל כִּיצָא כְּנֵה, מ"מ, מ"א: (ד) בְּתַרְוּמָה. וְעַכְשָׁו אֵין שׁוֹם תַּרְוּמָה רְאוּי לְאֲדָם, כְּנֵה מ"ג, עֵין סִימָן תְּנוּ:

בְּאֵר הַחֶלֶה

וְלִפִּי זֶה מְפָרֵשׁ הַסּוּגָא בְּאֶפְסֵן אַחֵר: אֵילִימָא מְשׁוּם דְקָמְנֵי וְכַף וְתַבְלִין לֹאֵו בְּנֵי אֵכִילָה נִיגְוָה, פִּרְשֵׁי, וּמְשׁוּם זֶה תַּעֲלֶה עַל דְעַתְרָא דְרִצִּין מְעָרְבִין כְּהֵן, אִם-כֵּן בְּהַךְ בְּרִיתָא נִמְי קְטֵנֵי חֲסִין וְשְׁעוּרִין וְגַם-כֵּן לֹאֵו בְּנֵי אֵכִילָה נִיגְוָה, וְאֶפְלוֹ הִכִּי אָמַר רַב עֲלֶה יָכֵן לְעֵרׁוֹב, אֲלֵמָא זֵלֵא כְּעֵינָן שְׂיֵהָא רְאוּי כְּהֵן לְאֵכִילָה, אֲלֵא כָּל שְׂהוּא מִינֵי-מְאָכַל, וְהוּא הֵדִין תְּבִלִין שְׁבֵם הוּא מִיְסַד לְתַמְבֵּל בּוֹ מְאָכַלִּין וְנֶאכְלָל עִמּוֹ, כְּמֵאכְלָל חֲשׁוֹב. אֲמַנְסֵי הַמְּחַבֵּר לֹא סְבִירָא לֵה כֵּן, מְדַסְתֵּם בְּחִטִּין וְשְׁעוּרִין וְלֹא הִבִּיא כְּהֵן שׁוֹם דְעֵה, אֲלֵמָא דְסְבִירָא לֵה דְבִנְהוּ לְכֵלֵי עֲלֵמָא אֵין מְעָרְבִין, וְכֵן כְּתִבַּר בְּסִפְרֵי אֹרִי וְרִיעֵי דְחֲסִין וְשְׁעוּרִין גְּרוּעַ מִתְבִּלִין וְלְכֵלֵי עֲלֵמָא אֵין מְעָרְבִין, וְצָרִיף עֵינֵי. וְעֵינֵי בְּמַעֲשֵׂה-רְקִנָּה וּבְכִיתֵי-מֵאִיר. וְעֵינֵי בְּהַנְהוּת מְהַרְרֵי בְּחֻסְפָּתָא הַיָּל שְׁמַחַק תַּבְת' תְּבוּבָה: * וְבִשְׂרֵי חֵי וְכַף וְצָרִיף קְדִי וְכַף. עֵין בְּרִשְׁבִּי"א וּבְרִשְׁבִּי"א שְׁמַחַה עַל זֶה, דְּהָא בְּשֵׂר חֵי לֹאֵו בַר אֵכִילָה הוּא; וְתַרְוּמָה דְאֵתִי בְּכִשְׂר מְלוּחַ תְּרַבָּה עַד שְׂאִינוֹ נְאָכַל מְחַמַּת מְלַחָה, וְעַל-יְדֵי הַמְּלִיחָה נִתְרַבָּה וְנַעֲשֶׂה רְאוּי לְאֵכִילָה קְצָת. וְעוֹד תַּרְוּ מִינֵי הַרְטִיבִי"א, דְרִצִּין בְּנֵינֵי הַשֵּׁי"ם עַל חֵי מַפְשֵׁי, כִּי אִם עַל בְּשֵׂר שְׂהוּא מְבַשֵּׁל קְצָת וְאֵינוֹ מְבַשֵּׁל כְּלִי-צְרִיבָה וּמְסַמְעֵי מְסוּגָא דְסְנֵהֲדָרִין גְּבִי בֵּן סוּרֵי וּמְוָדָה, דְקָרִי שֵׁם לְכִשְׂלֵל וְאֵינוֹ בְּשִׁיל בְּשֵׂר חֵי (כרף ע), וְזֶה רְאוּי לְאֵכִילָה מְקָרִי: * מֵלֵא הַקֵּב. דְּבַכְחוֹת מְהִכִּי לֹא תַשְׁבִּי' (גמרא). וְכֵל אֵלוֹ הַשְּׁעוּרִין הַנְּאָמְרִין בְּסִימָן זֶה, דִּי אֶפְלוֹ לְאֵלְף אֲנָשִׁים [וְכַמְבָּרָא בְּסִימָן שֶׁחֵן דְעֵינָן עַרְבִי-תַרְוּמָה וְשְׁמֵי סְעוּדוֹת דִּי אֶפְלוֹ לְאֵלְף וְיִתְרוֹ]. בֵּין הַשְּׁעוּרִין הַנְּאָמְרִין לְעֵינָן אֲכִלְוִין וְכֵן הַנְּאָמְרִין לְעֵינָן מְשָׁקִין [רִשְׁבִּי"א תְּחַדְוִשִׁי דָּף פ, וְכֵן כְּתִבַּר הַרְטִיבִי"א בְּשֵׁם רְבוּמִי, עֵין שֵׁם, וְדָלֵא כְּתַרְוּמָה דִּי שְׂדַעְתָּו דְּבַמְשָׁקִין כְּעֵינָן רְבִיעִית לְכָל חַד וְחַד יִתְרֵא שְׁהֵם מְרַבִּין, וְכֵן הוּא גַם-כֵּן דַּעַת הַרְטִיבִי"ם בְּפֶקֶד א' הַמְּלַכּוֹת עַרְבִיכֵי תְלָבָה יֵא שְׁעוּר שְׁמֵי

שְׁעוּר הַצִּיּוֹן

(ל) וּמְשַׁעַר מְדַכְרִי דְאֶפְלוֹ לְדִדְהוּ גּוֹפִינְהוּ סִגִּי בְּשְׁעוּר דְכַדִּי לְלִפְתָּ, וְכֵן פִּרְשֵׁי הַפְּרִי-מְגִידִים. וְלִכְאוּנְהָ יֵשׁ לְסִיעַ דְּכַר זֶה מְרַבְּחָן, הַנְּאָמַר בְּשֵׁם דְשְׁעוּר בְּשֵׁל כָּל אָדָם; אֲמַנְסֵי יֵשׁ לְדַחוּת, דְּאִישׁ אֶחָד לְכַר בְּטֵלָה דַּעְתּוֹ וְלֹא-כֵן מְקוּם, וְכֵן מְצִיאֵי בְּגוֹאֲזֵי-עֵבֶק בְּשִׁפְסִי דְעַל-פְּלִיפְסִים לְאוּתוֹ הַמְּקוּם בְּעֵצְמֵם צָרִיף שְׁעוּר קְדִי שְׂיֵאכַל הֵימְנוֹ שְׁמֵי סְעוּדוֹת. וְעֵין בְּרִשְׁבִּי"א דָּף כח דְּבִדְוֹר הַמְּחַחִיל יְהֵא תַנּוּן, עֵין שֵׁם: (ל) בִּיתֵי-יוֹסֵף, וְכֵן כְּתִבַּר בְּאֵלְפֵי רַבְהָ וְכֵן כְּתִבַּר הַרְטִיבִי"א דָּף סח: (ל) בִּיתֵי-יוֹסֵף וּמִגְוָן-אֲבָרְתֵם בְּשֵׁם הַכֵּב הַמְּעִיר: (ל) נְשִׁי" וְתַרְמִבִּי"ם וְרַבְנֵי וְהוֹנְתָן [נֵאמַר מְרַדְכִין, אַחֲרַיְךָ מְצִיאֵי שְׁפָן גַּם-כֵּן דַּעַת הַרְטִיבִי"א וְאוֹר וְרִיעֵי קְרִישִׁי" וְסִיעִינָה: (ל) נְשִׁי" (ל) רִיטְבִי"א: (לו) גְּמָרָא וְרִשִׁי". וְלַעֲנָן מְבַשְׁלִין לֹא נִתְבָּרָא, וּפְשׁוּט דְהַשְּׁעוּר הוּא כְּפִי שְׂהוּא הַדְרָךְ לְאָכַל אוֹ לְלִפְתָּ בּוֹ: (ל) וְלֹא וְבִשְׁוִין [אורי:] (ל) בִּי"ח וְאֵלֶּה רַבְהָ וּמְלַבְשֵׁי-טוֹב וְשִׁלְטֵן-עֲרֹף הַגְּרִיז, וְכֵן דַּעַת הַרְטִיבִי"א וְהַרְטִיבִי"א, עֵין שֵׁם: (מ) גְּמָרָא: (מ) דִּילֵא הַפְּשֵׁנָה קְאָמַר 'כִּפְל מְעָרְבִין' וְכַף, לְכַר מְסִיפָא דְקַתְנֵי יְלִישְׂרָאֵל בְּתַרְוּמָה, זֶה שִׁנְךָ גַם לְעֵינָן עַרְבִיכֵי-חֲצוּרוֹת, כְּגוֹן שְׂעֵשֶׂה מְזֶה כְּפִר: (מ) אֲחִרְוִים: (מ) עֵין סִימָן תְּנוּ דְמֵן הֵדִין חֲלַת חוּצָה לְאַרְצָא רְאוּיָה לְכַתֵּן שְׂבִיבֵל לְקָרְיוֹ, וּמֵה שְׂכַתְבֵּי שֵׁם רְמִ"א בְּסִיעֵי ב' יֵשׁ אוֹמְרִים שְׂאִין' (כו²⁸), עֵין כְּמִגְוָן-אֲבָרְתֵם שֵׁם שְׂבַע-בְּפֶסֶח הַמְּנַהֵג לְהַקֵּל בְּהָ²⁹, וְגַם עַל עַקְר הַגִּיהָ זוֹ נִשְׂאָר שֵׁם הַגְּרִי"א בְּצָרִיף עֵינֵי³⁰): (מ) פְּשׁוּט: (מ) הוּא הֵדִין דְמַתָּר לְעֵרֵב עַרְבִי חֲצוּרוֹת וְתַחְמוּמִין: